

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	240 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.	
Pe jumătate de an	120 „			
Pe un pătrar de an	60 „			
Un număr	5 Lei.			
Pentru străinătate pe un an	300 Lei.			

La fine de an școlar.

Mai de mult ziua încheierii anului școlar era o zi de mare sărbătoare pentru populația școlară. Era sărbătoarea recoltei pe care mărunții muncitori, plini de dragălașă seriozitate, o secerau cu destulă zorire. Coincidența acestei zile cu anotimpul florilor constituia nota de o splendidă semnificație, dată acestei precoce rodiri, a celei mai frumoase vârste din viața omului.

Pe mesele învățătorilor — ca și pe catedrele profesorilor — împodobite cu spuma florilor din „grădinuțe”, se deslușeau ca totatătea flori ale minții omenești, cărți frumoase, cu instructive sau neînchipuite povești, constituind privilegiul binemeritat al celor sănguincioși. La liceu, mai târziu, frumosul obicei al solennei încheieri de an școlar l-am văzut totașa de frumos, deși mai puțin atrăgător.

Pe atunci nu se știa de atâtea comitete școlare, nu se interesau oamenii de una sau alta, dar aveau în această zi bucuria înfrățită cu cea a odraslelor lor, pură și intensă până la nesaț.

Azi trăim alte vremuri.

S'a isprăvit cu examenele de o clasică și impunătoare solemnitate. Dacă se mai și țin la unele obiecte, nu au absolut alt rol decât stabilirea unei medii precise; căci să nu se uite, astăzi școala nu este un laborator de formare a unei conștiințe superioare, ci un fel de rezervor pentru încărcarea memoriei bițiilor copii cu tot felul de cunoștințe.

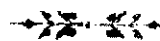
Ca să revenim la datina premiilor cu cărți, nu se poate retăcea că aceasta se menține și astăzi. Nu se menține însă și nu se întreține

în jurul acesteia ambianța de gravitate, de excepționalitate; profesorii nu dau toată importanța ce comportă încununarea unei sărguințe; reci dacă nu indiferenți, apar doar ca niște mijlocitori profesioniști între carte (sau donatorul ei) și elevul binemeritat.

O altă eroare, destul de frecventă, este lipsa de interes și de preveniență față cu sprijinatorii și donatorii școalelor. Mi-a fost dat să văd, nu de mult, cum un om de inimă s'a sărguit să facă școlarilor dela un liceu o adevărată zestre de premii cu cărți. Și am avut și acea tristă experiență să-i aud numele abia pomenit între simandicoasele nume cari umpleau doar cu goliciunea lor cartea de aur a școlii respective.

Cultul cărții — aceste înblânzitoare de instincte omenești — s'a demodat, mai ales la noi, și încă mai înainte ca el să fi triumfat vre-odată. Citeam deunăzi că un fiu de rege — el însuș cap încoronat — a întemeiat, în memoria iubitului său tată, o bibliotecă. La noi, în țara celui mai mare număr de analfabeți, ca și școala biblioteca e ceva neimportant. Pază bună la hotare și ordine în țară, restul e secundar...

Intr'o atmosferă ca aceasta, într'un asemenea mediu și cu atare mentalitate nu e mirare că mâne poimâne — ca și astăzi de altfel — recoltăm surprize proaste... Un mare cuceritor, stând în fața mormanelor de trotec și de biruinți, s'a exprimat așa: „mare lucru e și organizarea!... Puternică e sabia nu-i vorbă, dar fără de ajutorul spiritului, ea rămâne un obiect fără de noimă”.

Vizitația canonică în comuna Apadia.

În Lunia Rusaliilor Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Vasile a cinstit prin înalta sa prezență comuna bisericească Apadia, centru de grele lupte naționale și de manifestațiuni creștinești și românești în trecutul înălțător al istoricei văi a Pogăniciei. Arhipăstorul, întronizat numai acum câteva săptămâni, simte nevoia contactului permanent cu clerul și poporul, încredințat de Providența grijei sale duhovnicești. Această sfințită strădanie, închinată lui Hristos Propovăduitorul, este întâmpinată pretutindeni cu stălpările celui mai curat avânt creștinesc al turmei, ce de mult își așteaptă mângăitorul.

Prea Sfințitul Vasile a bătătorit la praznicul Pogorării Duhului Sfânt din acest an drumul cunoscut odinioară de providențialul Andrei Șaguna și de înfăptuitorii renașterii noastre naționale și bisericești Ignatie Vuia, Andrei Mocsonyi, Lazar Stefanovici, Nic. Tincu-Velea, Emanuil Gozdu, Vincentiu Babeș ș. a., cari în casa curială a macedo-românului Atanasie Grabovschi din Apadia, torceau de atâtea ori visul de aur al Invierii Nației, înviere, ce trebuia să vie. Și acest drum a fost din nou încununat, după atâtea decenii, cu nezăgăzuita însuflețire, cum numai în această vale am pomenit la zile mari. P. S. Sa Episcopul Vasile a reînviat din cenușa uitării o tradiție. Tradiție, scumpă și obârșiei arhieriei sale bănățene. Și nu s'a sfîit să-o accentueze în fața miilor de păstoriți, acum ai săi, cari au alergat cu mic și mare de pe întreaga vale, să-l vadă, să-l asculte, să-i proștearnă aurul, smiina și tămăia sufletului lor curat și să-l... urmeze.

A fost cu adevărat o cale de triumf creștinesc și bănățean.

La piatra de hotar, nedreaptă, a celor două județe înfrățite până eri în năzuinți obștești, Prea Sfinția Sa este întâmpinat de reprezentantul prefecturii Caraș, d-l primnotar județean Secoșianu și d-l primpretor Cornel Milutinovici al plășii Recița. Comuna Ohabita își talmăcește bucuria prin rostul cuminte al plugarului Cornel Leorințiu. În Delineștii lui Aristide Manziarli, tot un macedo-român de pe vremea lui Grabovschi, răsar cei 100 călăreți apădeni, cari conduc într'un superb alaiu automobilul vladicesc printre lanuri și pruniști roditoare. Două arcuri învrăstăte cu crengi de stejar, cu trandafiri și cu crini; feciori chipeși cu tricoulul pe piept; copii cu flori și cu stegulețe, credincioși în haine de sărbătoare; și cu lumânări de ceară în mâni, case împodobite cu scoarțe și cu ghirlande de verdeață; drumuri presărate cu

iarbă și cu florile dumbrăvilor răcoroase și ale luncilor bogate în spicuri; dangăt de clopote și o biserică frumoasă, curată și atrăgătoare, la altarul căreia străjuiește de 52 de ani un vrednic păstor și un neînfrânt luptător — sunt cadrele în cari Apadia își așteaptă Stăpânul dorit, cel care în numele Domnului își face astăzi întrarea în cuprinsul ei.

Părintele Nicolae Corneanu, încăruntit în vrednicie preoțească, cu evanghelia și sf. Cruce întâmpină pe Arhipăstorul, ca și odinioară, acum jumătate de veac pe restauratorul episcopiei noastre, Ioan Popasu, rostind cuvinte calde, talmăcitoare de Scripturi și dând raportul situației parohiei sale ordonate și trudnică pentru jertfelnicul Mântuitorului. Liturghia o săvârșește Prea Sfinția Sa, înconjurat de preotul locului, de părintele Teodor Munteanu din Delinești, Ioan Ivan din Valeadeni, George Cornean din Brebul, Dr Iosif Ieremia din Recița și de preoții profesori Teodor Șandru, George Noaghea, Filip Pop, Dimitrie Soceneanțu și de diaconii Teodor Roșca și Isaia Suru din Caransebeș cari și de astădată n'au pregetat a-și însoți Stăpânul. Cântă, ca întotdeauna, înălțător, Corul Catedral, diriguit de măestrul neobosit Constantin Vladu.

Biserica e, firește, neîncăpătoare pentru atâtea lume. La ectenia morților Prea Sfințitul pomenește pe preotul adormit în Domnul Liviu, slujitor și el la acest sfânt altar. Gestul arhieresc este întovărășit cu multe, multe lacrimi... La Priceasnă cuvântează Ierarhul. Viața cu adevărat creștinească este relieată cu citate grăitoare din sfânta Scriptură. Sunt semnalate și viciile acestui ținut, îndeosebi căsătoriile premature și nelegiuite, dar și virtuțile cari îl împodobesc. Duhul sfânt, pogorât asupra apostolilor acum 19 veacuri și care a luminat statornic calea neamului și a bisericii strămoșești ducându-le la biruință, va fi călăuzitorul nostru și în viitor. Cuvinte subliniate cu o spontană manifestație de fiască drage din partea celor prezenți. Sf. anafora o împarte Prea Sfinția Sa, înconjurat de preoțimea celebrantă în odăjdii strălucitoare.

Cu acelaș fast Arhierul e condus la casa preoțească, unde primește omagiile înainte stătorilor comunei și apoi face revizia oficiului parohial.

Și apoi în atmosfera unei case cu adevărat preoțești, care a dat bisericii atâtea și atâtea generații de vrednici slujitori ai Domnului, mângăie și șterge lacrimile duiioase ale unei mame, gârbovită de ani și de durere... E mama prietenului său din frageda copilărie, a preotului Liviu, căruia Dumnezeu nu i-a hărăzit

bucuria zilei de astăzi, temeluită cândva și de dânsul.

O remarcă: poporul credincios din comunele Văii Pogăniciului a avut și de astădată, ca și în vremurile de demult în fruntea sa, pe toți intelectualii răsăriți din brazda sa, preoți, învățători, notari, avocați, medici etc. între cari strălucește și astăzi neîntrecutul povestitor George Cătană din Valeadeni. Iar din Caransebeș au însoțit pe Prea Sfinția Sa în această a doua misionadă a sa membrii Comitetului „Frăției Ortodoxe Române”, vrednici tovarăși în deștelenirea ogorului.

I. C.

Religia și dexteritățile.

Marii matadori ai școlii românești sunt gata să restabilească toată ordinea în societate, să redea tineretului nostru acel echilibru sufletețesc, pe care l-au desvăluit sdruncinat și în toată hâda lui am ploare cele câteva cazuri abominabile din viața unor școale. Și au purces îndată la muncă. Au introdus examenele de finea anului cu tot aparatul de rigoare, ca așa doar va da norocul peste ei și-i vor scuti de unele rușini ca cele pomenite. Examene la toate studiile, bineînțeles afară de religie și dexterități.

Nu-i vorbă frământarea și zelul oamenilor de școală merită multă laudă. Neobicinuiți să vadă cecece nici la cele mai retrograde popoare nu se întâmplă, nestorii noștri vreau să pună lucrurile la punct. Au purces deci, cum am văzut.

Dar tocmai aici e buba. Lucrătorii tocmai piatra cea din capul unghiului au neglijat-o: au lăsat afară din program religia, au redus-o la rol secundar ca și o dexteritate oarecare. Dar ce este domnilor religia, o dexteritate, o jonglerie? Se poate să tragi cu buretele peste studiul religiei, care nu fără tâlc este așezat în fruntea tuturor celorlalte? Să-i treacă înainte matematica sau geografia ori științele naturale; ba toate să-i ocupe locul și religia să fie pusă la cot cu gimnastica sau caligrafia?!

Ce învață oare mai întâi copilul venit pe lume: să-și facă semnul crucii, sau învață să zică „algebră” sau „Caransebeș”?... Și e știut doar că religia prin eselență e singura ce dă o vedere sintetică asupra lumii, un înțeles armonic tuturor rosturilor din ea. Au recunoscut-o aceasta învățații noștri toți și fac neînchipuit caz de deșteptăciune și curtoazie oriunde li se dă ocazia, afară doar de cazul când este a se aplica.

Nu s'au uitat încă de nimeni omagiile și adulațiile aduse Bisericii noastre la congresul național bisericesc de acum doi ani, când ca un vasal credincios, filozofia — mama tuturor științelor — se pleca înaintea religiei, recunoscându-i supremația. Și ne încântă și acum urechea magistrarele cuvinte, aproape măgulitoare aduse aceleleași Biserici de Capul statului la investirea a două P. S. Episcopi. Ce s'a ales de toate acestea? Ce erau unele și ce au devenit altele, castele de carton?!...

Degeaba sunt toate examenele onorațiilor domni, tutori de școale și de fragede inimi de școlari, degeaba. Dacă nu altoim în suflete pe Dumnezeu și învățătura Bisericii Lui, sufletele rămâne neroditoare de fapte bune și fapte mari. Va crește în schimb și se va întări microbul tuturor pornirilor rele, și răutatea va dăinui, aducând stricăciuni din ce în ce mai mari.

Când ne vom desmetici odată de-a binelea, abandonând masca haină a ipocriziei?

Nazarinenii din Caransebeș se botează.

Un al doilea reviriment s'a produs acum de curând în sânul bisericii noastre din Caransebeș. Anume, Duminecă la sărbătoarea Pogorîrii Duhului Sfânt, prin preotul-paroh Petru Bancea s'a săvârșit botezarea a trei tineri nazarineni între vârsta de 10—18 ani. Trei orfani, născuți din părinți nazarineni și lăsați fără darul sfintei Taine a botezului, s'au spălat de necurăție și lăpădând toate ale diavolului odată cu rătăcirea lor, s'au îmbrăcat în Hristos Domnul, care le-a arătat lor calea adevăratei vieți și a fericirii depline!

Pericolul ce-l reprezintă secta nazarinenilor este cunoscut; atât pentru Biserica noastră creștină ortodoxă cât și pentru societatea organizată, deci pentru statul național, nazarinenii ziși și „pocăiți” sunt o permanentă provocare și în acelaș timp o sfidare. Biserica dintru început a angajat împotriva lor, ba părinteasca dojană, ba certare și aspră înfruntare — pe măsură ce s'au încăpățânat mai mult în persistarea și sporirea rătăcirilor lor. Sprijinul statului Biserica nu l-a avut nici în trecut și nici astăzi, căci deși diversele secte sunt înainte de toate germeni distructivi sociali, intră în calculele oamenilor de stat să treacă pe neobservate

manoperile lor, și din considerații de oportunism politic uneori îi și sprijinesc fațiș.

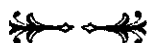
Cu atât mai frumoasă și mai laudabilă se prezintă atunci opera constructivă a Bisericii, în interes propriu și în bineprinceputul interes al siguranței și buneii propășiri a statului.

Pentru a reveni, am fost arătat la timp cum din măsuri de preîntâmpinare a devierilor religioase, preotul Petru Bancea s'a văzut constrâns să recurgă la un mijloc potrivit, înființând Oastea Domnului. Și deși de unii această mișcare a fost privită asemănătoare mai mult cu cele sectare, abilul preot din Caransebeș a știut să îndrume curentul pe calea bună. Așa s'a făcut că aici Oastea Domnului nu este altceva decât o gardă de buni creștini, cercetători ai slujbelor sfinte și atenți la toate manifestările și mișcările religioase.

Meritul principal al apropierii celor trei tineri de Hristos și Biserica Lui adevărată revine fără doar și poate acestor ostași neobosiți, cari au folosit tot darul de sus pentru convingerea alor trei de rătăcirea lor, indicând totodată calea drepte și deplinei lor mântuiri...

Sărbătoarea Pogoririi Duhului sfânt a fost o încoronare și a zelului Bisericii lui Hristos și a preoților săi din orașul nostru. Părintele Bancea, în predica sa despre adevărata Biserică a lui Hristos, a scos accente de duiosă dragoste pentru această Biserică și spiritul de mamă care viază într'ânsa; amintind de triumfurile sale asupra puterilor întunerecului, arată că Duhul cel sfânt o are în pază și o duce spre aceste triumfuri. Cu o vădită bucurie spune că mântuirea celor trei suflete botezate sunt mărturia acestei purtări de grijă a lui Dumnezeu, care în ziua Cincizecimii a provocat botezul celor trei mii de oameni în Ierusalim..."

Cu toată nepărtinirea și pe lângă modestia arătată, nu se poate retăcea meritul acestui harnic preot și a devotatei sale turme credincioase la botezarea celor trei din ziua Pogoririi Duhului Sfânt. Un început de bun augur totodată pentru noul P. S. Păstor, care acum 15 zile a înregistrat săvârșirea a încă trei botezuri de nazarineni, în Teregova.

BEZBOJNICIE

de: G. M. IVANOV

Să nu confundăm bezbojnicia sovietică cu ateismul. Ateismul înseamnă existență fără Dumnezeu. Bezbojnicia este existența *împotriva* lui Dumnezeu. Ateismul este cugetare, bezbojnicia este luptă. Ateismul este calm, deoarece el este concluzie din premize filozofice; bezbojnicia este turbare și îndrăcire pentru doborârea lui Dumnezeu. Din filozofii mai recentți, Schopenhauer a negat pe Dumnezeu, pentru a-și putea explica concepția sa pesimistă despre viață. În filozofia științifică, alt filozof Felix le Dantec scrie o carte, foarte cunoscută și foarte cetită acum 20 de ani, „L'Atéisme“ în care dovedește inexistența lui Dumnezeu. Cât e de obligatorie, ca *adevăr obiect*, această dovadă a lui despre inexistența lui Dumnezeu, asta este o altă chestiune. Nietzsche, tăgăduște pe Dumnezeu, ca pe un rău, un rău filozofic, și îndeamnă la eliberare de realitatea lui Dumnezeu în noi — ca gând și sentiment și proclamă, tot ca o concluzie, moartea lui Dumnezeu... Cea mai mare victorie a secolului al XIX-lea — zice el — este moartea, adică omorîrea lui Dumnezeu! Cât e de adevărat și asta, vede și știe tot omul; Nietzsche a înebunit de groaza pe care i-a trezit-o în minte neantul, fiindcă neant este cugetarea fără Dumnezeu.

Bezbojnicia din Rusia sovietică, ca luptă împotriva lui Dumnezeu, a provenit ca necesitate de a garanta un sistem de viață materialist. A provenit din concepția materialistă a lui Marx. Dar concepția a dezlănțuit lupta împotriva lui Dumnezeu, într'un stat care *trebuie* să devină ateist. Ateismul filozofic și științific este o mărturie de necredință a celui ce concepe viața fără Dumnezeu; bezbojnicia devine, în tăgăduirea și lupta sa împotriva lui Dumnezeu, o nouă religie — satanizarea colectivului, în care individul este o unitate de producție și consum.

Bezbojnicia în realitatea statului comunist înseamnă *satano-crație*.

Prin urmare, lupta împotriva lui Dumnezeu în Rusia Sovietică este o luptă pentru întronarea lui Satana.

De șaptesprezece ani, adepții lui Satana, cari își zic însă că sunt simpli discipoli ai lui Marx, au desfășurat frontul bezbojniciei, pentru nimicirea lui Dumnezeu în inima oamenilor. Bezbojnicia ca sistem de luptă cearcă să distrugă toate religiunile, adică legătura omului cu Dumnezeu, indiferent prin ce contesiune se

manifestă ea. Și cum este obiceiul acolo, în statul bolșevic și satanic, să se facă bilanțuri periodice pe fronturile „realizărilor“, se face bilanț și pe acest front al bezbojniciei. În terminologia convențională, termenul „front“ înseamnă o circumferință de acțiune, concentrată în ea. Nu este chiar un front, ca cel de pe câmpul de război. Pe câmpul de război împotriva lui Dumnezeu, cuvântul „front“ este într'adevăr un front. Guvernul sovietic a organizat o armată, a „bezbojnicilor“, cu generalissim în frunte, cu batalioane de asalt, cu birouri de informațiuni, cu poziții de atac, cu cetăți „expugnate“ sau inexpugnabile, cu aparate de difuziune, cu publicațiuni care par imense buletine de pe câmpul de războiu, cu prizonieri prinși, uciși, exilați, cu ținuturi cucerite, peste care fâltăie steagul biruinței lui Satana — într'un cuvânt, două tabere, una a lui Satana și cealaltă a lui Dumnezeu.

S'a scris destul despre frontul bezbojnicilor. Și se cunosc începuturile războiului antidumnezeesc. Lumea își amintește de „demonstrația“, pe care o făcea guvernul lui Satana în fața poporului, în piețe și prin străzi, devastând coșciugurile cu moaște și risipind moaștele sfinților, aruncându-le în gura câinilor. Apoi, biserici închise, episcopi uciși și deportați, preoți chinuți în închisori și nimiciri ca contrarevoluționari prin garajele de automobile. „Religia e opiu al poporului“ și opiul a trebuit să fie distrus.

Apoi învățământul antireligios a îmbrăcat o haină — ai zice — științifică. În numele științei materialiste se argumenta și se dovedea pericolul și ravagiile, pe care le făcea Dumnezeu și religiunile.

Distrugerea lui Dumnezeu s'a părut la început guvernului sovietic lucru foarte ușor, erau necesare decrete guvernamentale, care proclamând inexistența teoretică a lui Dumnezeu, asigurau dispariția imediată și reală a acestui rău. Dar poporul s'a opus cu *inima sa*. Aici, în această regiune omul, inima lui, decretul nu a putut produce nici un efect. Dimpotrivă, ca în epocile mari ale persecuțiilor religioase, Dumnezeu se face mai viu acolo și între acei credincioși, unde turburarea satanică era mai mare și mai furioasă. După atâtea înfrângeri, guvernul a simțit nevoia „frontului bezbojnic“.

Ce a urmat după această luptă? Să luăm odată un bilanț. Iată, de pildă, în Noembrie 1932, două toamne trecute de atunci, *Iaroslavski*, generalissimul frontului bezbojniciei, făcea declarații unei delegații de muncitori englezi: „Intotdeauna am făcut război hotărât împotriva ori-

cărei religii, și nu am distins pe o religie „bună“ de una „rea“; dimpotrivă, noi am subliniat întotdeauna că trebuie să ne războim cu mai multă vitejie cu religia mai subtilă, iar deosebirea între religia bună și cea rea Lenin o caracteriza ca o deosebire între dracul albastru și dracul violet“. Apoi: „Programul propagandei noastre antireligioase ținea, ca masele să rupă legătura lor cu biserica, și ceva mai important, să covârșască în sine elementele conștiinței religioase; noi ne luptăm să izbutim ca ele să scape de orice urmă a conștiinței religioase, să-și elaboreze o înțelegere materialistă a lumii. Cea mai mare realizare a noastră este — spunea atunci *Iaroslavski* — că am izbutit să facem ca în masele țărănești să nu mai existe fanatismul religios; majoritatea lor este indiferentă față de religie, mai precis — a rupt cu religia“.

Așa vorbea acest mareșal al armatei bezbojnicilor.

Dar, acelaș mareșal constată în bilanțul său din luna trecută, anul acesta, că „religia este un inamic (firește al statului comunist) încă nezdrobot. Oare nu observăm că în războiul nostru împotriva religiei dăinuește din partea noastră beatitudine și extaz de viței? *Avem vreo 10 milioane de bezbojnici, cari nu au nevoie de icoane, dar în ungherul din casa fiecăruia din ei atârnă icoana*“.

Vasăzică, acesta este succesul marelor victorii ale lui Satana în statul comunist; a făcut zece milioane de adepți, cari, strigă în piață împotriva crucii și a lui Dumnezeu, dar care poartă în suflet icoana lui Hristos. Dacă ar purta măcar imagina icoanele numai în suflet, dar — cum declară generalissimul — icoana atârnă la un colț de perete din fiecare casă comunistă.

Ce comunism este acesta, cu icoana sfinților la perete!? Zece milioane de bezbojnici, cari în fața generalissimului strigă: jos Dumnezeu, trăiască Stalin! — iar când se duc acasă scuiță de trei ori, cum scuiță țaranul în fața diavolului, și prosternându-se în fața sfințelor icoane, se roagă creștinește — „miluește-mă, Dumnezeule, după marea mila ta, iartă mulțimea păcatelor mele!“.

Bezbojnicia, ca războiu împotriva lui Dumnezeu, judecată pe un plan religios, se explică și se acceptă: Dumnezeu încearcă inima omului și tăria credinței ei. Din punct de vedere marxist — bezbojnicia dovedește, că duhul e mai tare ca procesul de producție și consum și bunurile ce rezultă din el pentru sârmanul stomac al omului; ca politică de stat — bezbojnicia arată că, statul ca organism co-

lectiv de oameni vii nu poate exista cu oameni fără inimă — cu centrul acela spiritual în care trăește Dumnezeu. Iar filozoficește — bezbojnicia stăbilește încăodată triumful Divinității asupra lui Satan. În simțirea religioasă — bezbojnicia subliniază și iluminează prin contrast prezența și atotputernicia lui Dumnezeu.

Bezbojnicia este câmpul de războiu, unde nebunia lui Satana capitulează înaintea atotputerniciei lui Dumnezeu.

(„TARA NOASTRĂ“)

Date istorice inedite asupra bisericii din Butin.

Am avut fericirea de a servi ca preot într'o biserică veche, devenită azi monument istoric.

Vechimea ei, o socoteam — conform însemnării de pe sfintele icoane cari azi se află în muzeul bănățean din Timișoara — a fi anul 1745 și așa e și însemnat în șematismul diecezei noastre, publicat în „Calendarul Românului“.

Mănat însă de dorința de a afla date mai în deaproape despre vechea noastră biserică din Butin, am călătorit la comuna Călnic, unde părintele Petru Ieremia a avut bunăvoința de a-mi arăta socoata sfintei biserici din anul 1806, în care e introdus la venite: „pe biserica bătrână ce s'a vândut satului Butin, a intrat 155 florini“.

Tot dela părintele Ieremia, am aflat că în anul 1932, acoperindu-se din nou cu șindilă acoperișul vechei biserici din Surducul-mare, sub crucea de deasupra altarului s'a aflat pe o tinică imprimat anul 1721.

Cunoscând stilul în care e făcută biserica din Butin, cea din Iersig și Surducul-mare, vechimea acestora se poate lua dela anul 1721.

Actuala biserică din Călnic e zidită la anul 1794, și cecece m'a mirat mai mult, părintele Ieremia mi-a arătat toate socotelile bisericii, începând dela anul 1780, până azi.

Un lucru rar — cred — în întreaga dieceză. M'a surprins plăcut iconostasul cel nou, sculptat de Petru Oancea din Oravița și pictat de Nicolae Popovici din Cacova.

Sculptura e frumos lucrată, dar nu e terminată, iar pictorul Nicolae Popovici în decurs de 3 luni a terminat întreaga pictură, executându-o spre mulțumirea tuturor în stil bizantin, tendință ce se vede astăzi în pictarea tuturor bisericilor ortodoxe române. Străduința ce și-a dat-o de a împodobi sfântul locaș — prin impresionantele icoane împărătești, apoi execuția icoanelor, înfățișând chipuri și scenele caracteristice cultului nostru — e mai presus de orice laudă.

Expresia și coloritul cald și adecvat chipurilor, produc atmosfera estetică și cucernică din vechile noastre biserici strămoșești.

Fără să exagerăm cu nimic meritele artistului, putem spune că pictorul Popovici a făcut mai mult decât o comandă executată conștiincios.

Pe lângă darurile artistice, a căutat să imprime artei sale suflul pios al bunului creștin.

M'am întors acasă mulțumit sufletește, atât pentru datele complete ce le-am aflat acolo, cât și pentru frumoasa realizare din biserică, unde mi-am dat seama ce poate face munca și bunăvoința părintelui paroh și conștiinciozitatea unui om.

Butin în 5 Mai 1934.

Pr. CĂLNICEANU.

Ș T I R I

Pentru „Piatra Scrisă“ a depus Inginerul Alex. Guga din Moreni, fiul preotului nostru Al. Guga din Cubin, suma de 200 lei drept răscumpărare a cununei pe mormântul fratelui său Traian, răposat în vârstă de 25 de ani, la 3 Mai anul acesta. Dumnezeu să răsplătească dania credinciosului nostru și să-l întărească în durerea lui de frate!

O danie rară. În București a răposat de curând Aurel Iorga, originar din Logoj. Înainte de moarte piosul creștin a donat pe seama bisericii noastre din Logoj frumoasa sumă de 100.000 lei. Frumoasa donație se va folosi la restaurarea bisericii noastre din Logoj. Bunul Dumnezeu să ierte păcatele robului său, care și în ceasul morții s'a gândit la asemenea faptă!

„Banatul Literar“ va fi noua revistă literară, ce va apare pela începutul lunii Septemvrie 1934 sub direcția lui Lucian Costin, membru activ al Soc. Scriitorilor Români. La această revistă vor putea colabora toți scriitorii bănățeni cu lucrările cele mai bune.

Note Oficiale.

Nr. 2626 Sc. 1934.

Preotul Teodor Ciuruș din Rusul-Bârgăului, județul Năsăud, a întocmit o carte intitulată „Pilde de mântuire“ cuprinzând predici populare la sărbătorile Născătoarei de Dumnezeu și ale sfinților.

Fiind cartea aceasta lucrarea unui preot tânăr și silitor pentru îmbunătățirea vieții creștinești și tipărită cu aprobarea consiliului eparhial al Clujului, o recomandăm preoțimei și credincioșilor din eparhie.

Costul 60 Lei de exemplar, comandându-se dela autor.

Caransebeș, în 18 Maiu 1934.

Consiliul eparhial.

* * *

Nr. 2947 Sc. 1934.

Cu sfârșitul fiecărui an școlar se îndatanează a se distribui premii elevilor silitori și cu purtare bună.

Cel mai potrivit premiu pentru școlari este cartea. O carte, care instruește, înalță și în același timp poate să cultive bunele virtuți.

Nu e de nesocotit aportul pe care îl aduc în această privință cărțile de conținut religios, mai ales între împrejurările și starea de spirit ce domnește astăzi între tineret.

Dreptaceea atragem atențiunea Onoratei preoțimi asupra acestei chestiuni îndemnându-o să fie cu grijă ca între cărțile ce s'ar acorda ca premii să fie și cărți religioase.

Librăria noastră diecezană are la dispoziției felurite cărți de acest fel, și le pune la dispoziție la cerere, fie directă, fie prin secția culturală a Consiliului eparhial.

Caransebeș, în 30 Maiu 1934.

Consiliul eparhial.

Mersul trenurilor dela 15 Mai 1934 din gara Caransebeș.

Dela Orșova spre Timișoara			Dela Timișoara spre Orșova		
Sosește		Pleacă	Sosește		Pleacă
4.40	Pers. T-Severin Caransebeș	Tren local	Tren local	Pers. Caransebeș T-Severin	2.10
Tren local	Pers. Caransebeș Timișoara	5.00	7.42	Pers. Timișoara Caransebeș	Tren local
6.03	Accelerat	6.09	9.32	Accelerat	9.39
Tren de marfă	Mixt Caransebeș Lugoj	6.42	Tren de marfă	Mixt Caransebeș Domagneș	10.16
8.00	Mixt Domagneș Caransebeș	Tren de marfă	14.10	RAPID	14.17
Tren local	Pers. Caransebeș Timișoara	10.20	15.50	Pers. Timișoara T-Severin	16.10
15.39	Pers. T-Severin Timișoara	15.51	21.05	Pers. Timișoara Caransebeș	Tren local
17.00	RAPID	17.06	23.36	Accelerat	23.42
22.09	Accelerat	22.15			
Dela Hațeg			Spre Hațeg		
Sosește		Pleacă			Pleacă
6.40	Mixt dela Băuțar		Mixt până la Băuțar		4.45
10.02	Mixt dela Subcetate		Mixt până la Subcetate		12.20
20.16	Mixt dela Subcetate		Mixt până la Subcetate		17.05

Tipografia și Librăria Diecezană Caransebeș

Execută tot soiul de lucrări tipografice în cel mai scurt timp pe lângă prețuri convenabile. Are un mare depozit de hârtie.

Este bogat înzestrată și bine-asortată cu tot felul de cărți școlare, literare și științifice, requisite școlare și de birou.

Legătorie proprie.

FABRICA (ATELIER) DE LUMINI A EPARHIEI CARANSEBESULUI

In fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte, părăstase, după cum se și cere aceasta de tradiția și

○ cultul bisericii noastre dreptmăritoare. ○

Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile parohiale la

„Librăria Diecezană“ Caransebeș
cu grosul și cu bucată.

Proprietatea Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebesului.

Vila Doboșan

din

Băile-Erculane.

Otel cu bun renume aproape de centru. Apaduct, lumină electrică, serviciu prompt, prețuri moderate. Regiune romantică de o frumsețe rară. Vila stă oaspeților la dispoziție începând cu 1 Mai până la sfârșitul lui Octomvrie.

Informațiuni dă:

Administrația „VILEI DOBOȘAN“ în Băile-Erculane.